Il-Bilanc tal-Pagamenti

Kull pajjiz ibigh u jixtri minn pajjizi ohra. Aktar ma jbigh aktar ikollu muniti barranin biex ikun jista' jixtri prodotti u servizzi minghand pajjizi ohra. Il-bilanc tal-pagamenti hu l-kont li juri l-bilanc jew id-deficit wara li jinghaddu d-dhul u l-hrug ta' dak li jkun inbiegh u nxtara minn pajjizi ohra.

It-trade gap

Din il-figura taghtina l-valur tad-differenza bejn l-esportazzjoni u l-importazzjoni tal-merkanzija.

It-trade gap f'Malta

Skond l-ahhar statistika li harget mill-NSO, ghal Dicembru 2006, it-trade gap f'Malta hu kif gej:

Lm million

	2004P	2005P	December		January-December	
			2005P	2006P	2005P	2006P
Imports	**1,300.8**	**1,316.8**	**108.5**	**105.6**	**1,316.8**	**1,436.0**
Industrial Supplies	**623.6**	**593.5**	**45.7**	**53.5**	**593.5**	**699.9**
Primary	15.9	19.7	2.0	2.4	19.7	19.2
Semi-Finished	584.2	538.1	41.4	48.3	538.1	637.9
Finished	23.5	35.7	2.3	2.8	35.7	42.8
Capital Goods and Others	**235.9**	**227.8**	**15.9**	**14.0**	**227.8**	**239.7**
Consumer Goods	**339.5**	**355.0**	**26.5**	**27.9**	**355.0**	**365.5**
Food & Beverages	116.6	121.5	9.5	11.4	121.5	124.6
Durable Goods	135.9	150.7	10.8	10.5	150.7	154.7
Others	87.0	82.8	6.2	6.0	82.8	86.2
Fuel and Lubricants	**101.8**	**140.5**	**20.4**	**10.2**	**140.5**	**130.9**
Exports	**896.5**	**822.9**	**64.3**	**72.4**	**822.9**	**935.8**
Visible Trade Gap	**-404.3**	**-493.9**	**-44.2**	**-33.2**	**-493.9**	**-500.2**

Note: Totals may not add up due to rounding.

P Provisional

Din it-tabella turina li t-trade gap bejn l-2004 u 2005 zdied b'madwar Lm90 miljun. Mill-figuri li turi din it-tabella turi li s-sena 2006 kienet aghar, ghaliex it-trade gap tul is-sena 2006 zdied b'madwar Lm6 miljun. Aktar ma jikber it-trade gap aktar ikun hemm pressjoni fuq il-Lira Maltija ghaliex dan jindika li aktar qed nonfqu milli ngibu muniti barranin.

Tajjeb naraw ukoll certi setturi. Jekk naraw l-importazzjoni tas-'semi-finished' bejn is-sena 2004 u 2005 dan naqas b'madwar Lm46 miljun. Tul is-sena 2006, dan zdied b'madwar Lm100 miljun.

Filwaqt li ghall-kont kurrenti tal-bilanc tal-pagamenti dan mhux tajjeb ghaliex l-importazzjoni zdiedet, imma meta wiehed iqis l-ekonomija Maltija, dan jista' jkun tajjeb. Malta hi pajjiz li biex ikampa jrid jesporta. Hafna mill-produzzjoni taghna ghall-esportazzjoni tinhtieg hafna importazzjoni ta' 'semi-finished' goods. Ghalhekk zieda f'dan il-komponent juri li l-esportazzjoni fix-xhur li gejjin tista' tizdied. Dan jiddependi jekk din iz-zieda fil-valur kinitx gejja minhabba zidied fil-prezz jew zieda fil-volum. Jekk hi ta' l-ewwel, aktar ser ikun hemm pressjoni biex jizdiedu l-prodotti Maltin u hekk aktar difficli jkun li jinbieghu barra minn xtutna.

Biss dan jindika d-dghjufija ta' l-ekonomija Maltija. Wahda mill-akbar dghjufija hi li l-valur mizjud ghal dak li nipproducu hu zghir, li jfisser li biex ahna nesportaw ikollna nimpurtaw hafna u ghalhekk il-qligh taghna jkun zghir.

Fattur iehor pozittiv f'dawn l-ahhar figuri hu z-zieda fl-importazzjoni ta' 'capital goods'. Dawn huma mehtiega biex ahna nipproducu. Filwaqt li fl-2005, dan naqas b'madwar Lm8 miljun, zdied b'madwar Lm5 miljun fuq is-sena Lm2005 bejn Jannar u Novembru.

Komponent li aktar ma jonqos aktar ikun ta' gid, hu dak tal-konsum dirett. Il-bidla bejn 2004 u 2005 kienet zieda ta' Lm15.5 miljun filwaqt li tul is-sena 2006 din kompliet tizdied bi Lm 12 miljun iehor.

Fattur li ghen kien li din is-sena nfaqna b'madwar Lm10 miljun anqas fi fuels. Dan ukoll jista' jigi attribwit sew ghal prezz anqas u sew ghal volum anqas ta' fuel li mpurtajna.

Ghalhekk it-trade gap mhux biss jaghtina l-pozizzjoni ta' kif sejjer il-kummerc taghna ma' pajjizi barranin izda jindikalna nuqqasijiet strutturali fl-ekonomija taghna li sfortunatament, dan l-ahhar snin ma sar xejn biex naffrontawhom u ntejbu l-pozizzjoni.